

„Soča“

Izhaja vsak petek o pol dne in velja s priloga „Primorec“ in „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana: vse leto gl. 4-40, pol leta 2-20, četrt leta 1-10. Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravnistvu. „Primorec“ izhaja vsakih 14 dni ob enem z ravnimi (na par) „Sočnimi“ številkami. „Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izidejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo)

Oznanila

in „postanice“ izhajajo se za štiristopno poltiskovno: 8 kr., tiskovno 1 krat, 7 „ „ „ 2 „ „ „ 3 „ „ „ 6 „ „ „ 3 „ „ „ Večkrat — pogodba. Za večje črke po prostoru. Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nonski ulici in v Solski ulici po 8 kr. Dopisi pošti do naj — e uredništva, naročnina in klamacije pa upravnistvu „Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Marzinzjevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Svojim volilcem

Na svojem potovanju v tirolskih planinah nisem dobil iz domovine niti najmanjšega glasu o koraku gg. volilcev v prijaznih in meni zelo priljubljenih slovenskih trgih naše dežele, da so sklenili izvoliti mene za naslednika nepozabnemu rodoljuba gospoda notarja Josipu Ivančiču v deželnem zboru goriskem. Naznanili gg. volilcev in slavnega našega političnega društva „Sloga“ kot vrhovnega političnega voditelja prejel sem še le danes ob svojem dohodu na Trbiž, kjer sem tudi že izvedel, da so me gg. volilci soglasno izvolili svojim deželnim poslancom.

Da so me volilci v naših lepih in vsekoli probujenih trgih takim svetnim načinom pokazili s svojim zaupanjem, poklonički mi s tem činom največjo čast, katero more dati prost in zaveden narod, to mi daje pogum, da radostno sprejmem to častno nalogo, katero bom skušal izvrševati po svojih skromnih močeh vestno in natanko, imajoč vselej pred očmi vsestranski blagor cellega naroda, a blagodejni napredek naših prijaznih trgov mi bo kot narodovemu zastopniku v deželnem in deželavnemu zboru še posebno pri srcu.

To moje javno zagotovilo bodi gg. volilcem najtrdnjše poročstvo, da bom skušal ob vsaki priliki opravičiti častno zaupanje, katero so stavili v mojo osebo. Jaz sam sem posestnik na slovenski zemlji, običnem vsak dan z našo kmetom in delavcem, poznam zategadel prav dobro, kaj nas vse skupaj teži in tlačí, poznam težavno borbo našega dobrega ljudstva za vsakdanji kruh, in v dušo srca me pečejo krivice, katere mora prenašati ta vrli in čersti narod na vseh poljih javnega in političnega življenja. Ako bom mogel s svojim delovanjem v družbi drugih gg. tovarišev pripomoči k temu, da se kakorkoli zboljša tako neveselo stanje našega slovenskega ljudstva v mestih, trgih in na deželi, takó mi bode to sladilo zavest, da sem po svojih močeh izvrševal dolžnosti narodovega zastopnika.

Zahvaljujem svoje gg. volilce v naših zavednih trgih za izkazano mi častno zaupanje, bilježim se

z vsem spoštovanjem udani

Alfred grof Coronini-Cronberg

deželni in državni poslanec.

Na Trbižu (Koroško), dne 7. sept. 1893.

NOVO DRUŠTVO.

(Dopis iz Ljubljane.)

Napredek naš je očividni. Ozmimo se nazaj v dobo, ko so domovino našo krile megle narodne nezavednosti in mladenosti. Kakó smo se povzpeli od tedaj, koliko koristnih naprav, koliko prepotrebnihih društev ustanovili so nam požatovni rodoljubi! Polagoma, a dosledno, stopamo v kolo ostalih slovenskih bratov, ki so svoje narodno delo pričeli prej, ki so pa radi tega tudi dosi naprej. Ubožen narod smo, obrtnije imamo bore malo — in ako premislimo to, čudili se moramo vstrajnosti naših mož, oni čudoviti vstrajnosti, ki nas je privedla kljub nedostatku sredstev na častno stopinjo, koje zavzemamo danes. Ne tajé nas več, čudijo se nam in — boje se nas. Pokazite vi bahati Nemci avstrijski v velikem svojem številu pri me roma toliko duševnih velikimov, kolikor jih ima maloštevilni narod slovenski! Pogledajte lep broj naših društev, naših listov — in recite še, da se narod ne zaveda, da masa ne razume — slovenski. Družbo sv. Mohorja — kje jo imate?! Da, prve so naši ljudi, ko se je nekako skrivnostno govorilo o Slovincih, iz lastne moči smo vstali k novemu življenju in z lastno močjo utrdimo se za bodočnost.

Revni smo, in ker se narod ne zaveda, je sveta dolžnost onih posameznih njegovih sinov, koje je sreča le nekoliko obdarila z blagom posvetnim, pripomoči po svoji moči k splošnemu nasenju napredku. In hvala Bogu, ni nam stvaril Vsemogočeni razlil sre, sijačen vzgled slovenske plemenitosti so zavodi društva naša: „družba sv. Cirila in Metoda“ in zadnji čas vreden ji sodrug — „Radogoj“, dijaško podporno društvo.

Bije se boj po rodni zemlji, koljeno se. Vroča srca nam je stvaril Bog, a tudi duhove prevročene. Vedno žalostnejše pojave opazamo pri narodnem delu. Narodna požrtovlnost sloni sedaj takorekoč samo na slov. napredujakih. Ni še davno, ko se je slov. prednjaštvo očitalo, da ima roke k sebi obrnjene. Kdo je obrekoval, spruje izkaz darov „družbi sv. Cirila in Metoda“, svedoči — „Radogoj“. Trudimo se, darujemo kolikor moremo, z žalostjo pa mislimo na to, kak bi bil lahko milega naroda slovenskega napredek, ako bi se naši zaslepljeni bratje potrudili, da bi bile besede kneza Bismarcka, ki jih je govoril svojim sobratem meseca avgusta t. l. tudi za nas resnične: „Wir sind wie ein Ehepaar, in stillen Zeiten zankt man sich wohl tüchtig, will aber ein Dritter sich darcin mischen, so fallen Mann und Frau einig aber ihn her!“ In tega „tretjega“ imamo tudi mi, se vé, da pri nas ni fantom — Dve glavi ima. Poznamo ga, — da bi ga skoro z združenimi močmi odbili.

Kot bratje vsi združimo se, Nevstrašni v krog vstopimo; Le sloge bratske ogenj vroč Nam daje moč.

„Radogoj!“ Ali poznate jedno osodo slov. mladeniča v tujini? Brez sredstev gre tja, andi bori se z življenjem, strada in — mrje glada. Samó dvoje prinese seboj v neznaní svet: tolažilno vero očetov, ki mu je zaslomba, da živi pošteno in iskreno ljubezen do domovine svoje, koji želi koristiti. In pri-poznajmo, mladeniči naši — tu mislim zlasti sinove našega revnega kmeta — nam na tujem ne delajo sramote, dasi so brez, zadostne podpore in dasi so skušnjave vsestranske. Res, da se jih nekaj pogubi, večina pa se

vrne v domovino, toda komaj zastavijo moči, pograbi jih v cvetju let, sredi delovanja — umrla smrt. Takó je sel Jurčič, takó jih je slo mnogo, mnogo. In kdo je kriv tega, kdo je odgovoren tudi za one, koji se pogube? Mi! Toda nebriznost je minula. Taki mladini koristiti je naloga „Radogoj“, kojeja je utrdila njegova in znanih rodoljubov dardeljivost. Nabrali so že ustanovitve nad 23.000 kron. Slava jim!

Uprav železno voljo je moral imeti doslej slov. mladenič, ki je sel na vsenčilišče. To žalostno stanje vsenčilišene mladine pa je splašilo marsikoga, da ni krenil za svojim poklicem. Tjé, za kar je čutil prave moči in kator ga je vlekle sreč. Kako nedostajanje sposobnih mož za razne javne službe je sedaj radi tega po naši domovini. Tujei zasledajo naša mesta! In kaj se to pravi — to ve pač vsak rodoljub. V žalostni tej dobi porodil se je „Radogoj“. Kdo bode tajil njegovo potrebo?! Dvoje društev volikanske važnosti imamo Slovenci: „Družbo sv. Cirila in Metoda“ in — „Radogoj!“ Kranjski rodoljubi storili so svojo dolžnost, — stori naj jo tudi v isti meri izvenkranjski. Saj je „Radogoj“ najpotrebnejše društvo za vse slovenske pokrajine. Ustanovnik plača 100 kron, lahko pa je pristopil tudi kot redni ali podporni član. Društvo prične, kakor čujemo, dajati podpore že letos. Ne bode pa dajalo neznatnih svot, s katerimi ni ničesar pomagano s katerimi ne more ne zaveti ne umreti, kakor nas uče žalostne skušnje. Pri obnem zboru dne 31. avg. t. l. sklenilo se je dajati podpore po 200 gl. na leto. Pač primerna podpora! V pogojih, kako se podpore bodo delile in druge določbe, govori poročilo v „Soči“ od dne 28. julija.

Občni zbor bil je mnogobrojno obiskan. Predsednikom izvoljen je zaslužni rodoljub Ivan Hribar, podpredsednikom ces. svetnik Ivan Murnik, odbornikom za Gorisko pa dež. poslanec dr. Aleksij Rojic, (ki pa izvolitve ni sprejel radi svojih stanovskih opravil. Uredn.) Zbor izvolil je dalje z navdušenjem častnim članom očeta društva g. Jos. Goruppa, g. Kalistra in milostnega biskupa Josipa Jurija Strossmayerja, kateri je, darujoč 200 kron, poslal društvu prekrasno pisno, katero znani krogi prav srpo gledajo. Dvomimo pa, da bi posnemali vzgled največjega jugoslovana....

Rodoljubi priskočimo na pomoč naši mladini. Ako podpiramo „Radogoj“ koristimo narodu podvojeno. Nihče, kdor se čuti Slovence, nihče onih, ki so sami gledali ali poskusili bedo v mladosti, ne pozabi naj društva „Radogoj“! Potem se-le moglo bo društvo uspešno delovati, potem se-le dobi Slovenija novih, vrlih in značajnih bojevnikov za sveto stvar. Kdor ljubi svoje domovino, temu bodi dolžnost podpirati „Radogoj“! Delo je pričeto, nadaljuje se naj v vedno korist domovine, naroda našega. Ohranimo požrtovlnost t — za „Radogoj“! Pustimo vse predsodke, č — bno cerkvi, kar je njenega, a tudi narodu, kar je narodovega. Za „družbo sv. Cirila in Metoda“ — za „Radogoj“! hodi naše narodno gaslo, naš bojni klic. Bog je z nami, z našo pravično stvarjo in blagoslovja naš trud. Končano z besedami odličnega služabnika katoliške cerkve in zvestega sina — naroda hrvaško-slovenskega Josipa Jurija Strossmayerja: „Naravnost odobravan in blagoslavljam novo društvo „Radogoj“, ki bode slovenski mladeži nova podpora, da si poleg sv. vere pridobi vse one pogoje, kateri vodijo do prave prosvete, prave svobode in pravega napredka.“ Dove.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893 v Sežani na Krašu.

(Dalje).

Glavni blagajnik dr. J. Vošnjak poročá o denarnem stanju družbe za leto 1893.

Priloga za VII. družbino leto 1892 kaže:

Table with 2 columns: Dohodki (Income) and gl. kr. (Gulden and Kronen). Rows include Doneski podružnice, Pokrovitelji, Podpora sl. dež. zbora, Podpora sl. mesta Ljubljanskega, Darila in dohod zabav, Iz zapuščine dr. L. Čučka, Za prodano družbino knjižico, Obresti od naloženih glavnice, Vnen dolg, Skupaj, Razhod, Prehitek, Saldo 31. decembra 1891, Saldo 31. decembra 1892.

Troski (Expenses) gl. kr.

Table with 2 columns: Troski (Expenses) and gl. kr. (Gulden and Kronen). Rows include Za družbine solske zavode, Narodno šolstvo na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem itd., Za solske zgradbe, Za dijaška podporna društva, Natis, vezanje in razposiljanje, Nagrade pisateljem, Nakup molitvenih in zabavnih knjig in učil, Podpore podružnicam, Tiskovine, Troški za dr. Čučkovo zapuščino in spomenik, Troški predsedstva, tajništva, poštine za glavno skupščino, koleki itd., Skupaj.

Številke za leto 1892 kažejo, da se slovenski narod čedalje bolj zaveda velike imenitnosti naše družbe ter jej priteka na pomoč z vedno obilnejšimi darovi. Dohodki, kateri so leta 1891 znašali 9.905 gl., 1890 leta le 7500 gl., povzdignili so se na 15.962 gl. 80 kr., torej proti letu 1891 za 6.058 gl. in proti letu 1890 celó za 8.462 gl. več. Dohodki so se skoro v vseh točkah podvojili podružnice so doposlane 6.114 gl. (l. 1891 3.949 gl.), napredek, za katerega gre hvala posebno našim vrlim ženskim podružnicam; pokrovitelj je pristopilo lepo število, z vplačaninami 2.578 gl. (l. 1891 1.374 gl.), darila in veselice so dale 2.946 gl. (l. 1891 1.334 gl.), volila, imenoma zapuščina dr. L. Čučkova 2.122 gl. (l. 1891 966 gl.)

Pomnoženi dohodki so omogočili vodstvu, da je obilneje vstrezalo raznim željam in pospeševalo slovensko šolstvo ob jezikovnih me-

*) Faktično se je za knjige več skupilo, ta vsota izkazuje le tisti denar, ki je bil specificiran kot dohodek prodanih izvodov. Mnoge podružnice so pa za knjige poslale kar skupno v glavni vsoti.

jah. Koliko se je zabavnih in poučnih knjig razdelilo, povedalo je že tajništvo. Največ stroškov je družba imela za sloverske niže zavode v Trstu in okolico in v Gorici z okolico. Za štirirazredno ljudsko šolo pri sv. Jakobu v Trstu in za tri šolske vrtece v Trstu, Rojani in Greti se je potrosilo 6249 gld. 47 kr., a goriške zavode 2250 gld. Najmanj stane družbo šolski vrtec v Čelji, katerega oskrbujejo šolske sestre. Za l. 1892 izdane knjižnice „Junaki“, II. zv., „Čiglar“ in Vestnik je bilo stroškov 2.330 gld. Na dr. Čučkovem grobu v Sent flui je družba postavila ličen grobni spominček z napisom: Dobrotniku hvaležna družba sv. Cirila in Metoda.

Vsi stroški so iznosili 13.258 gld. 9 kr. (leta 1891 8556 gld.) Vendar je, ker so dohodki bili tako ugodni, ostal prebitok 2.704 gld. 71 kr. ter je družbina gotovina kocem leta 1892 zaslula 14.697 gld. 6 kr., ne všteti razna posojila, katera je družba dala občanom za zgradbo šolskih poslopij. Družba je, odkar deluje, nabrala 60.280 gld., izdala 45.583 gld., sicer skromne vsote, s katerimi se je pa vendar veliko doseglo. Živo zanimanje, katero se kaže tudi letos za družbo — in tu moram s posebnim veseljem omenjati kronine darove, katerih je sam „Sl. Narod“ po prizadevanji urednika g. Nollija nad 3000 nabral — je vodstvu porok, da hodi po pravem potu in mu daje pogum, da ra. širja svoje delovanje posebno v obrambo slovenstva na Koroskem. Vodstvo se zanaša, da ga bo ves narod tudi zanaprej tako zdatno podpiral in mu omogočil še v obilnejši meri braniti narodnost in vero.

Skupščinarji z dobroklici potrdijo blagajnikovo izvestje.

Vipavska železnica

(Konec)

Ko smo pozvedeli mnenja in želje ljudskih zastopov in sploh vseh metodajnih delezencev o načrtu nameravane železnice, zanimalo bi nas pozvedeti tudi, kako se je o njem izrazila pregledovalna komisija. A njena izjava smatra se do zdaj še kot uradna tajnost in ostane menda tako dolgo zakrita, dokler ne pride stvar v državnem zboru v javno razpravo. Vendar pa smemo po marsičem soditi, da je komisija načrt ugodno ocenila ter predlagala le take spremembe, o katerih je bilo mnenje delezencev edino.

Presojevale naert treba se postaviti na popolnoma nepristransko stališče ter zagovarjati tako črto, katera more pospeševati največ interesov ter ugajati kolikor možno celi tisti strani, za katero je železnica odločena. Če primerjamo n. pr. želje, ki so jih izrazili zastopniki mirenske, vertobjanske in biljenske občine zastran železnične postaje, pridemo do naravnega sklepa, da sta projektanta najboljše pogodila, odkazavši postaji središčno točko med imenovanimi občinami. Tega ne najdemo skoro nikjer, da bi bile železnične postaje tik, ali celo sredi vasi; to bi bilo v marsikaterem oziru nadležno in lahko tudi nevarno. Postaja naj bo pristopna kolikor možno mnogim krajem in prav posebno obrtniškimi podjetjem, katerim je potem na voljo dano, da si napravijo od svojih skladišč do postaje lastne oskotirne železnice (Schleppbahnen.)

Enako težavno kakor omenjenim občinam bilo bi vstreti željam rifenberške in kraskih občin na eni strani, a podčavenskih na drugi ter v soglasje spraviti jih s težnjami onih občin in vasi, katere leže v sredi med enim in drugim. Rifenberžani in somišljeniki bi radi, da bi se železnica potegnila od Rojane pri Dornbergu preko Saksida, mimo Bizjakov do Birsov in potem skozi preserski brih do Kasovlja in trde, da bi imela ta črta mnogo prednosti pred ono, katero nam kaže načrt, posebno pa to, da bi v prometno zvezo spravila sreč vinerodnih in sadjerodnih krajev cele goriško-vipavske strani in da bi jako ugajala tudi največjemu delu komenskega okraja. Podčavenci pa zagovarjajo svojo črto preko gričev in više pod Čavnomo, da bo veliko manj stala od one v nižavi, ker se bo manj potrosilo za zemljišča in ker odpadeta dva mosta, pa predor pri Rojčičih, potem da popelje po bolj obljudeni strani ter pride v večo korist mnogobrojnim vasem od Oseka do Lokavca in da se lažje izvede mimo ceste naravnost do Ajdovšine. Med Rifenberžani in Podčavenci pa stojé Dornberžani, kateri se ve-

selé zlate srede ter se trdno oklepajo podanega načrta, kakoršen je, kajti nobeden drugi bi jim ne mogel bolje ugajati od tega. — In v takem položaji ni težko uganiti, zakaj sta se projektanta odločila za črto ob Vipavi po sredi doline: Zato ker se najbolje sklada s pomenom dolinske železnice, je najravnša in, če prav preudarjamo razmere, najpravišnja vsem. Oddaljenost od Rihemberga, Šmarji Gabrijol do železnice je blizo enaka kakor do Črnič, Gojačevega, Vertovina, Kamenj in drugih podčavenskih občin, katere se vse lahko zvežejo s primerno razvrščenimi postajami v Dornbergu, pri Kodrovcih in v velikih Žabljah.

Kar je zares nujno želeli in v čemur se združujejo mnenja in želje vseh delezniških občin je to, da se železnica od Bilj do Zabelj povsod odmakne s tistih pobežnih zemljišč, katera so leto za letom razpostavljena pogostim povodnjim in kder bi železnični zasip, naj bo preskrbljen s predori, kolikor hoče, vendar le se bolj pospeševal močvirnost najboljših vjiv in travnikov. To velja prav posebno za črto v mejah biljenske, bukoviške in pervaske občine.

Tudi v tem se menda strinjajo želje vseh občin od Gorice do Ajdovšine, da bi bilo mogoče izvesti priležno progo mimo Ceste naravnost proti Ajdovšini. Mi nikakor ne zavidamo neznatni kranjski občini Ustjane železnične zveze. A v prvo omenjeni črti vidimo edino zanesljivo poročstvo, da ostane Ajdovšina trajno med glavnimi postajami nameravane železnice, naj se uže potem nadaljuje črta proti Logatcu ali proti Postojni. — Če se poleg železnice skozi Ustje, zgodi se pozneje tudi lahko drugače. — Obrtniški važnosti Ajdovšine z Lokavcem, tamošnjih vodnih sil, katere dopuščajo še ogromen obrtniški razvoj, ni izpustiti iz oči, ko se presoja ta zadeva. Zraven tega pa je jemati v poštev tudi trnovski gozd v ozadji, kojega pridelek in izdelki prihajajoči od dol-otliške strani, dajejo mnogo blaga za železnični promet. Po vsem tem je smatrati ajdovsko postajo za najvažnšo in ni nikakor dopustiti, da se prej ali pozneje potisne v stran, ali kakor pravi Nemec v žakelj.

Govoriti bi nam bilo še o izjavi zastopnikov goriškega mesta in ob oni zastopnika goriške trgovske in obrtniške zbornice.

Toda gledé prve naj izrazimo samo svoje nade, da mesto nikakor ne odreče svoje podpore nameravanemu podjetju, kakor hitro prejme od merodajne strani potrebna zagotovila, da bodo na nove železnice trajno zavarovani kupčijski in obrtniški interesi goriške občine in njenega prebivalstva, — druge pa niti ne jemljemo do zdaj še v poštev, ker je znano, da trgovska in obrtniška zbornica ni s formalnim sklepom podelila gospodu Holzerju mandat kot njenemu zastopniku pri komisijskem ogledu. Njegova izjava torej ne more biti merodajna.

Tem važnša pa se nam kaže izjava prevzvišenega gospoda deželnega glavarja, da so poklicani zastopniki naših deželnih interesov na slovesen način proglasili primerjenost in koristnost podanega projekta. Zato pa naj zdaj tudi isti poklicani zastopniki ves svoj vpliv, vse svoje moči v to zastavijo, da se čim brže uresniči projekt v blagor vipavski strani, v nedvomno korist goriškemu mestu in celi deželi, katera je do zdaj gledé javnih komunikacij med vsemi avstrijskimi kronovinami največja sirota.

Hudi časi

Za nas Slovence na Primorskem nastopili so hudi časi, katere nam bo prestati; treba nam bo dokazati, da smo narod zaveden in odločen in da bomo znali prebiti sedanje skušnjave, ki hočejo uničiti naše dosedanje dobro ime.

Kdor opazuje naš domači položaj v zadnjih 25 letih, spoznal je, da so se razmere v prav važnih uprašanjih zasukale uprav obratno. Pred leti so visoki in uplivni krogi gledali s prijazen očesom slovansko gibanje pri nas na jugu; mi Slovence in Hrvatje smo veljali kot jedini zanesljiv, vladarju in državi zvest varuh južnih mej. Visoki in uplivni krogi so celo očitno izrekli, da treba podpirati slovanski živelj ob južno zahodnih mejah, katere imajo le v slovanskem prebivalstvu zvestega branitelja.

Koliko časa je pihljala taka blagodejna sapa, je znano. Le prekmalu je začela pre-

vladati doba, ko so isti prej nam prijazni krogi začeli še dalje bolj pomežikovati z nasprotniki. Vsa važnejša mesta v deželi zasedli so možje, ki niso znali našega jezika, niso poznali ali pa ne hoteli poznati naših pravičnih in zakonitih teženj, a sreč — sreč je bilo v nasprotnem taborju

In taki možje niso govorili dobrega o nas; skrbeli so celo za to, da smo prišli v jako slab glas v tistih krogih, ki so bili uverjeni po pre mnogih dejanskih dokazih, da smo državi in cesarju udano ljudstvo.

Nasi nasprotniki se dosegli svoj namen: Slovence in Hrvatje smo dandanes počrnjeni kot državni nevarni — panslavisti, Italijani

pa so tisti živelj, na katerem slone južno-zahodni stebri avstrijske države; zato treba zavirati Slovence v njihovem narodnem razvitku, Italijane pa podpirati na škodo nas Slovanov. Italijanska irredenta zdi se nekim krogom le „havbav“, ki je na sredi votel, okoli krajev pa ga ni ni; zato je strah pred njo nepotreben. Pač pa se je treba bati „slovanske irredente“, ki je državi nevarna

Tako daleč je dozorel sad veletnega neprestanega obrekovanja! Nasprotniki naši so v občini meri dosegli svoj zlobni namen

A vse to našim nasprotnikom se ne zadošča. Ko so nas že zadostno počrnili, da smo državni nevarni in nezanesljiv živelj, hoteli nas razkričati tudi za barbarje z živinsko naravo in z divjaškim instinktom, hoteli nas sploh razupiti za nemiren živelj, nevaren javnemu miru in redu

Kako se nasi nasprotniki začeli iznehati ostuden posel takih peklenskih obrekovalcev, vidimo zlasti zadnje dni. Kar na suhem si izmišljujejo grozovite novice o zavratnih napadih na „mirne“ Italijane. Ako treba kaj dokazati, takoj imajo pri roki dosti prič, ki sicer ne verujejo ne v Boga ne v hudica, vendar prisegajo „Bogu vsezamogočnemu in vsevedočnemu“, da bodo govorili le čisto in suho resnico.

Cele tolpe goriških lahonov pode se po okolici, komaj pričakajo, da bi se kak Slovenec le toliko spozabil, da bi jih le ostro pogledal, kajti oster pogled so že pogosto — celo pred sodišči — zaznamovali za „provokacijo“. Celó slovanski „živijo“ je tem ljudem že „provokacija“, na „Naprej“ pa skoro že velezidajska pesem. — Ti ljudje zahajajo namenoma v okolico, da bi mogli pozneje lagati.

Naše krotko in mirno ljudstvo imi vsled takih odnošajev prav hude skušnjave. Nasprotni pobalini pridejo med Slovence, vedejo se tamkaj, kakor bi bili doli kje v Toskani, popevajo svoje izzivajoče pesmi, proti Slovincem obnašajo se žaljivo, govore porogljivo o rečeh, ki so vsakemu Slovincu svete, pogosto kar naravnost izzivajo — a Bog ne daj, da se kak Slovenec zgame: takoj razkriče po vsem svetu grozovito novice o novem „napadu“ na mirne Italijane.

Neki dan so skozi Solkan peli znano hujskajočo pesem „Nella patria di Favetti no se parla che talian“, a ni se jim nič zgodilo. Pretekli teden so goriški lahončiči razsajali celo v Kanalu.

V zadnji „Soči“ za deželo smo povedali, kakó so si izmišlili grozovit napad na gospo Bayer, koju so Slovence vso razmesarili: povedali so celo, da to gospo zdravi dr. Pontoni — Vse to je suha laž; gospa Bayer živi na planini Jeloveca pri Radovljici, 1300m. visoko; pa tudi kaka druga gospa ni bila napadena. In ta vest kroži po vsem svetu in spričuje o surovosti med Slovence.

Ta teden so si izmišlili drugo. „Corriere“ in „Eco“ sta vedela povedati, da so nekoji Italijani na produ pri Soči našli iz malih okroglih kamenčkov napis: „Prekleti taliani“ Da, a kdo ga je napravil? Če treba tisti, ki so prinesli to novice v Gorico Pravijo celo, da napis se je glasil: „Preeleti taliani“. Slovence tega ni storil!

In takó obrekujejo in lažejo, a mi Slovence smo brez obrambe. Obrekovanje vsi se namenoma in po nekakem načrtu. Zli se, da obrekovalci dobro vedo, zakaj takó delajo, kajti podporo imajo celo tam, kjer bi bilo pričakovali vse druga. Prej nego odobrovanje takih škandaloznih odnošajev.

Stvar je jasna! Slovence smo že dosti počrnjeni kot panslavisti, a zdaj nas treba razkričati še za divjake, katere more ukrotiti le železna roka, le bodalo in železje. Evo naj-novejši položaj Slovencev ob laski meji!

Toda mi se takih neznoznih razmer ne plašimo! Slovence, ohranimo mirno krv ter zaupajmo v Boga in lastno moč. Prestali smo že hude čase, prestanemo tudi te.

Naj pride še sila peklenska, Ne vničé slovenski zarod!

Domače in razne novice.

Izjava. — Ko je tiskar Obizzi srečno pregnal naša lista iz svoje tiskarne in pripravil nas s tem do odločilnega koraka, da smo se postavili na samostalne noge, uvidel je, kakó koristen je bil naš list njegovemu žepu; zato si želi na drug način nadomestiti izgubo. Združil se je z Gasparjem Likarjem — ki je že l. 1891. utekel od Obizzija v Hilarijansko tiskarno iz popolnoma enakih vzrokov, kakor zdaj „Soča“ in „Primorec“, — in začela sta sejati „Neslogo“, iz katere naj bi sijala Slovincem „narodna politična poštenost“.

Veljavni možje v Gorici in z dežele so nas nujno prosili, naj s tema možema ne začnemo prav nikake polemike, kajti slaba stvar, katero vrhu tega še strahovito slabo in v škandaloznem jeziku zagovarjata, razpade sama na sebi. — Ta nasvet bomo za zdaj ubogali, a če se pokaže potreba, govorili bomo jasno in brez ovinkov, da bo strmel tudi ostali slovenski svet, ki teh dveh možakov še ne pozna, kdo in kaj sta junaka, ki hočeta kri prelivati za „narodno politično poštenost“.

Tiskar in urednik Obizzi je gotovo umično med slovenskimi uredniki; on hoče visoko dvigati zastavo „narodne politične poštenosti“ — a svoje sinove pošiljati v laske sole. O svojej poštenosti pa je podal dokaz takoj s prvo številko, katero je razposlal z našimi naslovi, katere je nam znaknil že meseca januarja, ker je že takrat vedel, kaj stori, ko pojde „Soča“ iz njegove tiskarne.

In s takimi poštenjakoviči se ne bomo pripravili o „narodni politični poštenosti“. Obizzi in Likar gresta naj prej par let v čestli razred ljudske sole, ondi naj pridno preučevata vsaj početke slovenske slovnice, naučita naj se vsaj za silo logiki misliti — in potem naj se drzneta priti pred slovensko občinstvo s kakim listom, s katerim bi se utegnili zagovarjati o „narodni politični poštenosti“ Da imata pa do slovenskega občinstva tak malo spoštovanja, da mu ponujata tako škandalozno blago, proti temu moramo najodločneje protestovati. Dostajajmo še, da teh dveh mož se oklepajo Čerinovi somišljeniki, ker upajo, zasejati „Neslogo“, v širše narodove vrste in takó loviti ribe v molni vodi. In to je tudi „narodna politična poštenost“.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ naše zavode so dalje došli sledeči darovi:

Neutrudni nabiratelj g. Alojzij Makovec v Brjah poslal nam je že zopet 10 gld. 60 kr., katere je nabral pri dveh prilikah, namreč 10 gld. pri banketu 20. av. v Rihembergu, 60 kr. pa pri kozarec piva v Lokavcu. — Trnovski krokerji 2 K + S + 2 L 4 gld. 05 kr. — Pri veseli družbi na Trnovem nabrali 3 gld. 24 kr. — Gospod Fran in njegovi gostje na Trnovem 4 gld. 03 kr. — Gospod Filip Kante v Banjaluki (Bosna) nabral v veseli slovenski družbi 2 gld. — Gosp. Sim. Rožanc v Gorici 2 gld. — Gosp. dr. J. Jakopič 2 gld. — M. P. v G. 2 gld. — Gosp. Anton Koren 1 gld. — Gosp. notar Josip Kavčič 1 gld. — M. R. v P. 2 gld. — Gosp. Fran Sivec v G. 2 gld. — Prijatelji naše mladine 5 kron. — Gosp. Ljudevik Premrou v Gorici 2 kroni. — Fran Saksida pri Saksidih 1 krono.

Za otroški vrtec v Pevni daroval je g. dr. P. na Dunaju 3 gld.

Za družbo sv. C. in M. so darovali: Gospod Josip Muha iz Lokvi 1 prvo krono. — Gos. Gabrijel Devetak v Kobaridu 1 krono. — Gosp. Jož. Močnik, trgovec na Knezi, 1 krono. — Gospa baronica Basiutti iz Solkana darovala je za priljudno božičnico že meseca marca 6 parov nogavic. — Iz Čepovana došlo je 70 kr. — Gospodična iz Bilj zadnji dan meseca zadnje krono in zadnja dva novčiča.

Ker radodarni doneski dohajajo po raznih poteh in osebah, utegne se pripetiti, da se marsikdaj kaj pozabi ali spregleda. V takih slučajih prosimo gg. dobrotnike, da bi se blagovolili takoj oglasiti.

Naznanilo. — Šolsko leto 1893.-1894. začne se na tukajšnjem c. kr. izobraževališču za učiteljice 16. septembra ob 8. uri s sveto mašo in prizivom svetega duha; enako na obedveh vadnicah.

Na dekliški vadnici se bodo upisovale učenke za I. razred slovenskega in laškega oddelka 14. septembra od 9. do 12. dopoldne v ravnateljstvu pisarni; v vse druge razrede se letos učenke ne sprejemajo. Učenke I. razreda pridejo z očetom ali materjo ali pa namestnikom, prinesejo s seboj krstni ali rojstni list. One učenke, ki so že do zdr. hodile v kateri razred te šole, oglasijo se pri dotičnih učiteljicah 13. septembra od 8. do 12. dopoldne in izročijo zadnje „šolsko sporočilo“. Vsaka učenka, ki se tega dne ne oglasi, smatra se, da je izstopila iz te šole.

Na c. kr. deški vadnici se bodo 13. in 14. septembra vpisovali samo učenci za I. razred obeh oddelkov in pa vsi tisti, ki so že do zdaj hodili v kateri razred te šole; dne 15. in 16. septembra pa se bodo izpraševali in sprejemali samo tisti, ki koderbodi želijo prvičkrat vstopiti ali v II., III. ali pa v IV. razred te vadnice. Učenci I. razreda prinesejo s seboj tudi krstni list. Vsak učenec pridi z očetom ali materjo ali pa namestnikom, ter izroči svoje zadnje „šolsko sporočilo“ ako je hodil v katerokoli šolo. Vsak tudi, ki bi ne mogel plačati šolnine, ki znaša 2 gld. 50 kr. za vsako polletje in da se ni oprosteno, podaj prošnjo z uobzornim listom, ki ni več kot leto star, in ki mora natančno razložiti stanje in premoženje prosilčevih roditeljev in potrjen biti po županu in mašniku dotičnega kraja.

Učenke, ki želé biti vsprejete v c. kr. izobraževališče za učiteljice, se vpisujejo 15. septembra od 9. do 12. dopoldne. Seboj prinesejo: Krstni ali rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in spričevalo uradnega zdravnika, da je popolnoma zdrava.

Ponavljajne preskušnje začne se 16. septembra po sveti maši, sprejemne preskušnje pa 18. septembra ob 8. uri.

Redno podučevanje na obeh vadnicah začne 18. septembra ob 8 uri zjutraj, na izobraževališču pa precej, ko končajo sprejemne preskušnje.

Ravnateljstvo c. kr. izobraževališča za učiteljice.

V Gorici, 2. septembra 1893.

(To naznanilo je zadnje izostalo vsled jako neljube nam zamenjave rokopisov. Naši čitatelji so ga marsikje pogrešali, zato je obzaložemo ta slučaj. Uredništvo)

Statistični razkaz c. kr. izobraževališča za učiteljice ter c. kr. deške in dekliške vadnice v minulem šolskem letu 1892/93.

Začetkom šolskega leta vsprejelo se je bilo a) na c. kr. izobraževališče za učiteljice v slovenski oddelku 79. italijanski 102 učenk; b) na desko četverorazredno vspešno vadnico v slovenski oddelku 297, v italijanski 234 učencev; c) na dekliško peterorazredno vadnico 272 učenk. Mej letom vstopilo a) na desko četverorazredno vspešno vadnico v slovenski oddelku vstopilo je 5 učencev, v italijanski vstopili so 4 učenci; b) na dekliško peterorazredno vadnico vstopile so 3 učenke. Mej letom je umrl na deski četverorazredni vspešni vadnici v slovenskem oddelku 1, v italijanskem tudi 1 učenec. Mej letom izstopila je a) na c. kr. izobraževališču za učiteljice v slovenskem oddelku 1 učenka, v italijanskem izstopile so tri učenke; b) na deski četverorazredni vspešni vadnici v slovenskem oddelku izstopilo je 46, v italijanskem 23 učencev; c) na dekliški peterorazredni vadnici izstopilo je 19 učenk. Koncem šolskega leta ostalo je a) na c. kr. izobraževališču za učiteljice v slovenskem oddelku 78, v italijanskem 99 učenk; b) na deski četverorazredni vspešni vadnici ostalo je v slovenskem oddelku 255, v italijanskem 214 učencev; c) na dekliški peterorazredni vadnici ostalo je 256 učenk. V višji tečaj ali razred prestopilo je a) na c. kr. izobraževališču za učiteljice in sicer z odliko v slovenskem oddelku 13, v italijanskem 18 učenk, sposobnih bilo je v slovenskem oddelku 49, v italijanskem 74 učenk, nesposobnih pa v slovenskem oddelku 5, v italijanskem 5 učenk; b) na deski četverorazredni vspešni vadnici bilo je sposobnih v slovenskem oddelku 194, v italijanskem 189 učencev, nesposobnih v slovenskem oddelku 61, v italijanskem 19 učencev; c) na dekliški peterorazredni vadnici bilo je sposobnih 208, nesposobnih 44 učenk. Ponavljalni izpit po počitnicah sme delati na c. kr. izobraževališču za učiteljice v slovenskem oddelku 5, v italijanskem 5 učenk. Radi bolezní ni bilo klasifikovanih a) na deski vadnici v italijanskem oddelku 6 učencev; b) na dekliški vadnici 4 učenke. Po veri bilo je a) na c. kr. izobraževališču za učiteljice

katoliške vere v slovenskem oddelku 78, v italijanskem 98 gojenk, izraelske vere bila je v italijanskem oddelku ena; na deški vadnici bilo katoliške vere v slovenskem oddelku 255, v italijanskem 207 učencev, izraelske vere bili so v italijanskem oddelku 4 učenci, evangeliško-augsburške v italijanskem oddelku 3; c) na dekliški vadnici bilo je katoliške vere 244, izraelske 8 učenk, evangeliško-augsburške bile so 4 učenke. Po materinskem jeziku bilo je a) na c. kr. izobraževališču za učiteljice 72 Slovencev, 93 Italijank, 3 Hrvatice, zraven v slovenskem oddelku 2, v italijanskem 4 Nemci, c) na dekliški vadnici bilo je 88 Slovencev, 126 Italijank, 41 Nemkinj.

Ponka za gluhoneme vdeleževalo se je in napravilo izpit 7 Slovencev, 12 Italijank. Za vrtnarice napravile so izpit a) izmed tukajšnjih gojenk 3 Slovencev, b) izmed zunanjih gojenk 3 Slovencev, 11 Italijank in 2 Nemki. Za eno leto pala je 1 Slovenka in 2 Italijanki; za dva meseca pa 2 Italijanki. Zunanjih gojenk napravile so izpit za ročna dela 3 Slovencev, 10 Italijank, 2 Nemki in pa 1 Hrvatice.

Na Slapu pri Vipavi je bil 10. septembra t. l. osnovalni shod posojilnice. Načelnikom je bil izvoljen g. Franc Punčuh učitelj in tajnik „Prve Vipavske sadjarske zadruge“. Za ustanovitev te posojilnice stekel si je mnogo zaslug velezaslužni državni poslanec dr. Andrej Ferjančič. Želeli je, da bi vsi za narod vneti narodnjaki podpirali ta prepotrebni narodni zavod in ga mej pristojnim ljudstvom toplo priporočali.

Utok. — V torek je bil odposlan v Trst sedeči utok:

Veleoslavni c. kr. deželni šolski svet! Visokorodni gospod Alfred grof Coronini in podpisanece ter drugi davkoplačevalci podali smo 5. julija t. l. utok proti školu nestnega staršinstva goriskega z dne 22. julija t. l., da bi se mestna petrazredna ljudska šola v prehodu Edling razširila še za en razred, dvorazredna šola pri sv. Roku tudi za en razred, in da bi se ustanovili še dve novi šoli v ulici Cipressi in Ponte Isanzo.

Dasi ta utok se ni rešen, vendar je mestni šolski svet z razglasom št. 6269. izdal oklice, s katerim naznanja, da se otvorijo z novim šolskim letom vsi oni šolski razredi oziroma nove šole, proti katerim smo podali utok, s katerim smo neoporečno dokazali, da so tiste nove šole v Gorici nepotrebne, dočim se mestni zastop s skrajno brezobzirnostjo upira ustanovitvi takih sol, katere zahteva šolski zakon in katerih neizogibna potreba je očitna in tudi dokazana.

Ker visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coroninija ni v Gorici, takó se kot drugi podpisanece pritožujem jaz proti takemu ravnanju mestnega šolskega sveta in prosim:

1. Veleoslavni c. kr. deželni šolski svet naj blagovoli prepovedati otvoritev novih šolskih razredov in sol, proti katerim je bil podan utok z dne 5. julija t. l.

2. Ako je pa ta utok rešen v zmislu Slovencev skrajno neprijaznega mestnega zastopa goriskega, prosim, naj se pospeši uročitev, kajti proti nezakonitemu razširjevanju laskih sol, ki imajo vršiti nalogo polastevanja slovenskega življa v Gorici, pritožimo se na višje mesto in pojdemo iskat pravice do zadnje instance. Ako mestni zastop nima denarja za take šole, ki so neobhodno potrebne in v zakonu utemeljene, bomo se davkoplačevalci do skrajne meje protivili novim bremenom, ki se nam hoté naložili za očitno nepotrebne šole.

V Gorici, 11. septembra 1893.
ANDREJ GABRŠČEK,
urednik in tiskar

CITATELJEM. — Vse druge novice, goriske, trižaške, razgled po svetu, itd. ter več članov nahajajo se v priloženi 19. št. „Primorca“, ki je izšel v podvojeni obliki.

Zahvala.

Najglobokeje ganjeni zaradi vsestranskega sočutja, katero se nam je izkazovalo ob smrti naše nepozabne matere, tašče in stare matere

Josipine udove Jakopič
roj. Juvančič,

kakor tudi za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu, izreka najsrčnejšo zahvalo

Zalostna rodbina
V Gorici, 9 sept. 1893.

Ganzseid. bedruckte Fourlards 85 kr. bis fl. 8.63 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, karriert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und zollfrei. Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz. Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hoff.), Zürich.

Slovenska uradniška družina
sprejme na stanovanje in hrano dva dijaka ali dve preparandiji iz dobre hiše. — Stanovanje je sredi mesta; glasovir na razpolago. Pogoji se proizvedó pri uredništvu „Soče“.

JOS. KRAVAGNA
veletržec z vinom in žganjami v Ptuju (Pettau) na Štajerskem

prodaja:
pravi slivovec iz leta 1892. po 42 gld. hektl.
staršega 53
pravi tropinovec iz leta 1892. po 38
staršega 41
pravi brinjevec 58
vino (lastni pridelek) 18

Dalje ima bogato zalogo vina na izbiro, cenejšo in dražje, a tudi buteljke raznih vrst.

V prijazen ozir!
Kdor hoče varčiti, zdravje pospeševati in dobro kavo piti kupi naj edino pravo
KNEIPP-OVO — SLADNO KAVO,
v rdečih štirikotnih zavojih z tako podobo, katere daje pristno Olz-ovo kavo,
priznanim najboljšim privesilom, zdravo in redilno pijačo. Naša pristna Kneippova sladna kava in prava Olzova nista popoln užgani in nimata v sebi brus, pose, gujlih smokv ali sirupa, ampak se izdelujeta na poseben način, da se moreta priporočiti zdravim in bolnim ljudem.
Bobova kava preveč draži in ni redilna.
Prošnja in svarilo. — Zaradi ponarejanj, falsifikacij in slabih fabrikatov, zlasti sladna kava v zrni, — eni prodajojo le užgan pivni slad, tretji kemično pripravljen slad s črnimi zrni, zopet drugi užgan indijski ječmen — zahteva naj vsakdo pri kupovanju pravo Kneippovo sladno kavo v vložkih (štirikotnih paketih) s **ponvico**. Olzova kava (rdeči, okrogli paketi z belim ponom) nosi naše ime in varstveno znamko **poney**. V kraje, kjer se naši izdelki ne prodajajo, pošiljamo jih najceneje po pošti.

Privaten zavod
za dečke, ki bodo obiskovali javne šole, odpre se v **GORICI** začetkom 1893-94.
pod vodstvom stolnega vikarija.
Za stanovanje, hrano in nadzorstvo bo značala mesečina 15 gld.

Ivan Druša
na Travniku, ima bogato zalogo vsakovrstnega sušenega ter raznega orodja in potrebnih za čevljarje. Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Reja
krmar „Alta Colomba“ za veliko vojašnico na desnem voglu v ulici Morelli, toči domača vina in ima domačo kuhinjo. Gene prav zmerne.

Anton Obidlič
čevljar v Semeniški ulici št. 4. se preporeča Slovencev v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Ivan Kavčič
veletržec na Korpu ima zalogo Steinfeldskega Piva, v sodkih in steklenicah ter žita, moke in otrobij.

Franc Jakil
na sredi štastolja št. 9 ima založnico usnja, katero prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Dekleva
veletržec z vinom v Gorici ima v svojih založnicah vedno na izbiro vsakovrstna domača vina bela in črna istrijanska ter bela dalmatinska. Pisarnica se nahaja v Magistratni ulici. Prodaja na debelo.

Anton Fon
v Semeniški ulici ima prodajalnice vsakovrstnih klobukov in kap ter gostilnico. Toči vedno dobra in naravna vina.

Društvena kréma
Rojskega posejilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, pripravila se najtoplejšje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okolicaška vina.

Ivan Cej
gostilničar v Židovski ulici št. 5 toči naravno briske vino.

Karol Drašček
pek Riva Corno št. 4. v Gorici. Podružnica za razprodajo kraha se nahaja v Semeniški ulici št. 2.

Kavarni
„Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni slajališči tržakih Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisov v raznih slovanskih jezikih. Za obilen obisk se priporoča Anton Sorli, kavarnar

Ad. Hauptmann
tovarnar oljnatih barv, brnožev, lakov in kleja v Ljubljani, ob vogalu Reseljeve ceste št. 41 v lastni hiši in filijala: Slonove ulice št. 10-12.

Ant. Zagorjan
v Zvezdi v Ljubljani (v hiši „Matice Slovenske“) ima prodajalnico šolskih in drugih knjig ter vseh šolskih in pisarniških potrebščin.

Anton Koren
trgovec poleg gostilne „pri zlatem levu (al Leon d'oro) v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobe.

Peter Birsa
gostilničar pri veliki cerkvi (Corte Caravoggia št. 4) pripravča sl. občinstvu izborna domača vina, vedno dobro sveže pivo, domačo kuhinjo; potrežba točna.

Ivan Pečenko
veletržec z vinom (na debelo v Vrtni ulici št. 8 (poleg ljudskega vrta na desno) prodaja nad 56 litrov po najnižjih cenah pristna bela in črna vina. in sicer: vipavska, furlanska. — Zagotavlja dobro, pristno blago, točno potrežbo in nizke cene.

Franc Bensa
v ozki ulici št. 8 v Gorici prodaja vsakovrstno usnje, podplate, kopita, sploh vsa orodja in potrežbine za čevljarje. Zagotavlja dobro blago po zmernih cenah. Zato se sl. občinstvu priporoča za obilen obisk.

Ant. Jeretič
za veliko vojašnico v Gorici prodaja vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško rabo kot: papir, peresa, svinčnike, knjžiceknjige za upisovanje, itd. Pisanke in risanke iz dobrega papirja izdeluje v svoji delavnici, na kar se slavno učiteljstvo še posebno opozarja.

Št. 556
Razpis učiteljskih služb
V Tolminskem šolskem okraju so namestili sledeče službe:
1. mesto potovalnega učitelja na Reki-Police;
2. mesti podučitelja na trirazrednici v Cerknem in štirirazrednici v Brvci;
3. mesto učitelja ali podučitelja na podružnici na Žagi.
Dohodki so določeni v deželnih postavitvah: 10. marca 1870 in 4. marca 1879. Potovalni učitelj vdobiva še na potnični letnih 100 gl. in podučitelj 50 gl. osebne doklade. Prošnje s postavnimi spričevali, prošilci iz drugega okraja tudi z zdravniškim spričevalom je vložiti potem c. k. okrajne šolske oblastnije v 6 tednih od razglasa v „Osservatore Triestino“.
C. K. okrajni šolski svet v Tolminu dne 5. septembra 1893
Predsednik:
MARENZI.

Lekarna Trnkóczy-ja
zraven rotovža v Ljubljani
prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marija-celjske kapljice
za želodec

zdravno preverjeno in znano zdravilo s čvrstim in kretnim pilnim vplivom pri molčnem prebavljanju, pri krču v želodcu in zabasanju.
1 steklenica velja 20 kr., pol ducata 1 gld., 1 ducat 2 gld., 5 ducatov samo 8 gld.

Stolpne ure!
Priporočam se prečastitim cerkvenim in občinskim predstojništvom za napravo novih ali popravov starih stolpnih ur.
Moje ure so iz najboljšega blaga in zelo trajne ga dela. Izdelujem jih po največjem načinu, in ko so matematično popolnoma natančno uravzane, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati.
Cene so zelo nizke. Jamstvo 5 let. Pravačini na zahtevanje brezplačno.
Bogdan Oblak,
urar
na Vrtniki (Kranjsko.)

Zahvala.

Vsim preč. gg. duhovnikom, posebno veleč. monsignoru Josipu dr. Gabrijelčiču, vsim gg. uradnikom Komenskim, blagorodnemu gospodu voditelju e. kr. okrajnega glavarstva v Sežani, slavnemu Komenskemu županstvu, narodnemu učiteljstvu v Komnu, starim in novim pevcem in pevkinjam, zastopnikom Škverljške fare, vsim sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so s svojo vdeležbo pri pogrebu ali pa s svojim sočaljem nama lajšali boleš v prehladi nesreči, ko so umrli naš veleč. gospod

Adolf Harmel,

dekan v Komnu.

klide tim potam iz dna srca: milostivi Bog Vam povrni!

V Idriji, 7. septembra 1893.

Zahujoča rodbina.
HARMEI.

Ustanovil l. 1767. Johann Jakob Samassa.

Ces. in kralj. dvorni zvonar

ALBERT SAMASSA

v Ljubljani

Harmon. in melodični glasovi
z izborno pripravo za zvonenje. Zvonore do 40 centov more zvoniti en sam mož. Čista kovina s srebrnobelo bliščobo. Močan čist glas.

Garancija pet let.

Cerkvene priprave iz masivnega bronu; svečniki, lustri, svetilke, altarni križi, kanonske tablice, lonci za cvetlice itd., dalje gasilnice, pumpe ograje pri studencih, ventili itd.

Občne in požarne brambе dobre naročila tudi na obroke.

Ceniki brezplačno! Štiri častne medalje. 21 sctinj.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, čistilni mlini za žito, slamoreznice. Avtomatični aparati proti peronospori.

Tlačilnica za grozdje in olive. Tlačilnice za šadje, aparati za kletarstvo.

Pumpe za vse svrhe in v obče

vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo v najraznovrstnejših najboljših uredbah prodaja

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku gratis in franko.

Ign. Heller, Dunaj

2/2 Praterstrasse Nr. 78

CENE ZOPET ZNIŽANE

Prekupci dōbe izdaten popust.

Moč in učinek

Jedino prístnega angleškega Čudotvornega balzama.

Jedino mesto, kjer se proizvaja in ga je moči dobiti je lekarna „pri angelju varuhu“

A. Thierry-ja v Pregradi, Hrvatska

Najstare, najbolj preskuseno in najbolj reaino, pri tem pa najceneje splošno ljudsko domače zdravilo proti večini notranjih in zunanjih boleznih.

To balzam se rabivnanje in se tudi ponije. On je: 1. Neprekoseno zdravilo pri vseh plućnih boleznih na prsih, ublažuje kakatar, ustavlja izmetavanje, leči bolešni kašelj in celo zastarele take bolešni. 2. Izvrstno deluje pri vnetju na vratu, hripavosti itd. 3. Prežene korenito vsako mrazico. 4. Leči vsako bolezen na jetrih na želudcu in v črevih, osobito žolčni krič, ščipanje in trganje v želudcu. 5. Vzame bolešine in boji zlato žilo in žuljeve. 6. Deluje kot mečilo in čisti kri in obisti, prežene težkomišelnost in melanholijo in poživlja tek in prebavo. 7. Služi izvrstno pri zobobolu, volih zobeh, ustni gnobli in vseh zobnih in ustnih boleznih. 8. Dobro sredstvo proti čevom, trakuljam in pri božjasti. Je jako čudotvorno sredstvo za vse rene, stare in sveže, mrazog, pšen, mrazje, bradavice, opekline, zmrazne ude, kraste, garje in prišče, zapokane in hrapave roke, prežene glavobol, šumenje, trganje, protin, bol v ušesih itd., kar je vse natančno povedano v navodu o porabi. 10. Domače sredstvo je to, čigar uspeh je nedvojen, ki je jako reaino, ceneno in povslen neškodljivo in ne bi smelo manjkati v nijedni obitelji kot prvi pomoček. Jedna sama skufnja bo delo dokazala in prepričala, nego to naznamilo. Pričen in nepopačen je ta balzam le, če je vsaka steklenica zatvorena s srebrno puščo, v katero je ulisnena moča tvojka: „Adolf Thierry, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi“, če je v aka steklenica prevlečena z rdečo elaketo in zamotana v mre vodilo o porabi, na katero se nahaja ista varstvena znamka z istim tekstom, kakor je tu zgoraj napisano. Vsi drugi balzami, ki niso z mojo puščo zatvoreni in nimajo teh znakov, so posnene in ponarejanja in se dežujejo v sebi preposelane in škodljive drašne tvarine, kakor „a l o e“ in tako dalje in je vsak tak balzam zaverati. Posnanele in ponarejale mojega jedino prístnega balzama se selujsko po meni najstrožje zasleduje na podlagi zakona o zaščiteni znamki, isto tako vsi preprodajalci ponarejarj. Izvedenka spušča visoke deželne vlade (št. 3782 B. 6108) izkazuje glasom anaritiškega izvida, da ne sodržeje moji preparat nikakih preposelanih ali zdrajaja škodljivih tvarin. Kjer ni nikake zaloge mojega balzama, naj se naročuje direktno in naj se adresira: „Lekarna, pri angelju varuhu“ A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogateu-Slatini. Pošilja se poštnine prosto in vsako poštno Avstro-Ogerske 12 malih ali 6 velikih steklenic za 4 krome, 60 malih ali 30 velikih steklenic stane 12 60 vin., poštnine prosto v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 velikih steklenic 5 krom, 60 malih ali 30 velikih steklenic 15 krom. Pošilja se le proti posetju ali če se denar preje vposlje. Pošilja se le proti predplačilu ali s povzetjem.

Adolf Thierry, lekarnar v Pregradi pri Rogateu-Slatini. Glavna zaloga za južno Ogersko pri lekarni L. Vertes v Lugos; v Pragi se dobiva pri g. Maku Paula, J. Furst, V. Hubert; Stif. Fepl F. Zembach; v Parubicli Th. Premer; v Moldavliem J. Grimu; Neu Strassnitz J. Zimmerhaki; Gortan E. Brady; M. Weiskirchen J. Kieselstein; M. Alstadt M. Hoffmann; Hof C. Schroll; Wagstadt H. Schenzik; Praparten Th. Stuhlik; Nemet-Gzernia J. Promiewicz; Tomesvar R. Jahner; Homolice L. Braduan; Haidu Dorag S. Rajzinger; O-Ker L. Sigmond; Zagreb J. pl. Pusić in S. Mittelbach; Križevce Ed. Sulomel. Osek J. David Kašne J. Rosenfeld.

Teodor Slabanja

srebrar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17

se preporeča preč. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monštranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovjših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebeim in pozlatim.

Da si zamorejo tudi menj premožne cerkve omisliti eazne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavlili.

Ilustrovani cenik franko.

Posilja vsako blago dobre spravljenosti in poštnine franko!

Najboljša osvežujoča pijača je

Tamarindov sirup

Cristofoletti

Najboljše krepilo po kopališču je

Elizir iz kine in železa Cristofoletti

Gostilnica! Via Municipale št. 9

Ang. Bolik priporoča se Slovincem. Toči izvrstna vina in dobro pivo. — Posebno izborna je kuhinja, in sprejema po nizki ceni naročila na kosilo in večerjo. — Svoji k kvojim!

Oznanilo in priporočilo!

Ze večkrat sem čital v „Soči“ ali v „Primorcu“ mnogo slovenskih oznanil obrtnikov in trgovcev. A med vseni omenjenimi se ni bilo ključavničarskega ali teltničarskega oglasa, tako naznanjam jaz podpisani sl. občinstvu, da jedini slovenski ključavničar in teltničar sprejemem v svojo delavnico vsakovrstne teltnice ali ruge, kako tudi strelorode po najnižji ceni.

Zaupljivo se nadejam obilnega obiska in naročil.

Odličnim spoštovanjem

Jakob Oblak,

Placenta št. 12, — na desni strani.

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod

„Red Stearn Linie“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od e. kr. avstrijske vlade. Na uprašnja odgovarja točno; koncesijonam zastop

„Red Star Linie“

na DUNAJU, IV Weyringergasse 17 ali pri

JOSIP-STRASSERJ-U

Statbureau & commerceller Correspondent der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck

Šolske knjige.

za gimnazijo, realko, za žensko učiteljice in za vse druge sole v Gorici in na deželi, kakor tudi vse šolske potrebščine, ilustrovani in modni časopisi dobivajo se v knjigarni

Josip Pallieh na Travniku v Gorici.

Hiša v Tolminu se prod.

Ker ne stanujem v Tolminu, prodam po ČUDOVITI NIZKI CENI svojo hišo, obstoječo iz dveh stanovanj. Hiša ima tudi nekoliko vrta in prostore za živino rediti; je torej pripravna za majhno kmetijo. Prodajo se z hišo vred tudi dve njivi, senožet in gozd. Ako bi pa kd hotel kupiti samo hišo, se tudi prod. Natančneja pojasnila daje lastnik FRAN PITAMIC v Ajdovščini.

Kwizdov Ze več let presku-

šuid za šano domače

protin. sredstvo proti bo-

lečinam.

Kwizdov Cena cele steklenice 1 gid.

šuid za pol steklenice 60 kr.

protin. Paz! Naj se na varstveno znamko in za-

šilova izrečno iz Kreisapoiheke

Korneuburg b. WIEN.

Potrebna za vsako hišo je **Kathreiner-jeva Kneippova sladna kava**

z okusom prave kave. Ta daje nedosegljivo prednost, da se more opustiti škodljivo uživanje čiste ali pa pomešane prave kave ter pripravljati še veliko okusnejša in pri tem zdravejša kava. Nepresegljivo kot peimes k pravi kavi. Jako priporočljivo za ženske, otroke in bolnike. Ponarejenj treba se je skrbno ogibati. — 1/2 kila po 35 ke. Dobiva se povsod.

Edino pravo v belih paketih s podobo župnika Kneippa kot varstvenaznamka.